

**ACTA – RESUM DE LA SEGONA REUNIÓ DEL GRUP DE TREBALL “FISCALITAT I
TURISME” DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT**

Data: Dijous, 30 de novembre de 2017

Hora: 18:30h

Lloc: Sala Món, Barcelona Activa (C/ Llacuna, 162)

Assistents

Participants:

- Jaume Avia, Gremi d'hotels de Barcelona
- Joan Balañach, Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB)
- Angel Diaz, Expert
- Reme Gómez, Associació de Veïns Barri Gòtic
- Albert de Gregorio, Consorci Turisme de Barcelona
- Pere Mariné, Associació de Veïns del Poblenou
- Sílvia Pastor, Associació d'Apartaments Turístics (APARTUR)
- Manel Romero, Associació de Veïns El Coll

Ponent:

- José Mª Durán-Cabré, UB-IEB

Secretaria tècnica:

- Secretària CTiC, Rosa Bada
- Secretària CTiC, Sílvia Susana Flores
- Momentum^{co}, Joan Casals

Persones excusades:

- Enric Bàrcena, Fem Sant Antoni
- Ana Barluenga, Associació Catalana de Agències de Viatges Especialitzades (ACAVE)
- Joan Itxaso, Associació de Veïns Sagrada Família
- Claudio Milano, Ostelea
- Carmen Mozo, PIMEC Comerç
- Núria Paricio, Barcelona Oberta
- Xavier Ricart, Cambra de Comerç
- Marc Rodés, Grup municipal Partit Demòcrata de Catalunya

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada dóna la benvinguda i agraeix l'assistència tant als participants com al ponent. Recorda que en la primera sessió del present grup de treball es va identificar la necessitat de centrar la temàtica, ja que requereix d'un important coneixement tècnic, així com d'intentar encaixar el treball del grup amb l'informe sobre la qüestió encarregat per l'Ajuntament en el marc del Pla Estratègic 2020, motius pels quals es va decidir convidar com a ponent, al José Mª Durán-Cabré.

Ponència "La contribució del turisme en el finançament de l'Ajuntament de Barcelona: anàlisi de la situació actual i propostes de millora" (José Mª Durán-Cabré, UB-IEB)

José Mª Durán-Cabré inicia la presentació fent un breu resum de l'encàrrec rebut per part de l'Ajuntament i sobre com s'està enfocant l'estudi, que encara està en fase de realització. Explica que els objectius són:

- Analitzar les característiques econòmiques dels tributs relacionats amb el turisme.
- Estudiar quines són les fonts de finançament actuals dels municipis en relació amb el turisme.
- Proposar quines reformes es podrien introduir, en el cas de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat d'incrementar la seva aportació.

Després de contextualitzar l'ús de diverses figures impositives en el sector turístic en general, i més concretament, a la ciutat de Barcelona, exposa exemples internacionals (Alemanya, França, Itàlia, Portugal i Regne Unit) d'aplicacions de les figures impositives més habituals, fent una comparativa entre ells. Finalment conclou l'exposició compartint una sèrie de possibles propostes amb l'objectiu de potenciar l'aportació que les activitats econòmiques relacionades amb el turisme poden fer a les finances de l'Ajuntament de Barcelona i alhora minimitzar les externalitats negatives generades.

(S'annexa la presentació)

Torn de preguntes i comentaris

Pere Mariné pregunta si, en el marc de l'estudi, s'està estudiant la forma d'identificar i valorar el conjunt de costos "reals" que generen els turistes a la ciutat de Barcelona derivats de la seva activitat, en matèries de seguretat, mobilitat, ... Així mateix, mostra el seu interès per saber si aquest conjunt de costos queda compensat gràcies a les diferents figures impositives actuals. També pregunta si hi ha algun estudi de referència. José Mª Durán-Cabré respon que és molt complicat fer aquests càlculs, especialment per la banda dels costos, i que no ha vist estudis en els quals aquests s'hagin pogut calcular.

Reme Gómez pregunta, respecte a les propostes presentades, si s'ha contemplat la possibilitat d'introduir alguna figura impositiva relacionada amb aspectes com la recollida de deixalles o la mobilitat. José Mª Durán-Cabré respon que ja existeix una taxa per a les activitats econòmiques que generen les deixalles. Explica que la qüestió seria analitzar si aquesta taxa cobreix el cost del servei, ja que segons la llei, l'import recaptat a través de taxes no pot superar el cost total previst per a la provisió del servei. Reme Gómez considera que en els darrers anys hi ha hagut una sèrie d'afectacions en alguns àmbits que no queden recollides en aquesta taxa.

Jaume Avia comenta que, des de fa uns anys, l'Ajuntament de Barcelona està seguint una estratègia per a pal·liar les externalitats del turisme que va més enllà de la via impositiva. La valora de forma molt positiva i posa d'exemple l'obligació als hotels a fer una sèrie de mesures

per reduir les emissions de residus. Considera que la clau de l'èxit és fomentar que el sector privat s'impliqui en la reducció de les externalitats: contaminació, residus, ... Pregunta al ponent sobre el perquè aquestes estratègies no estan recollides a l'informe. José Mª Durán-Cabré respon que l'estudi se centra en les figures impositives municipals que tenen un vincle més directe en el sector turístic i no en altres accions que dugui a terme l'Ajuntament.

Reme Gómez accepta que és molt difícil discernir de l'ús turístic de certs serveis, i per tant el seu cost associat, però considera que seria necessari poder conèixer com l'augment del nombre de visitants produeix un augment en la necessitat de certs serveis que proveeixen les administracions públiques, i per tant, un increment en el seu cost. Demana també aclariments sobre les diferències entre taxes i preus públics i quina afectació tenen a efectes pràctiques les diferents modalitats impositives. José Mª Durán-Cabré aclareix que una taxa va inherentment lligada a un servei i detalla que l'import que es pot recaptar no pot superar el total del cost previst per oferir un servei determinat. Pel que fa als impostos, comenta que no existeix aquesta limitació i especifica que amb els preus públics sí es pot cobrar més que el cost del servei, per bé que normalment es fixa un preu inferior al del cost real. Afegeix que una taxa no serveix per recaptar diners en un àmbit, gastar-los després en un altre, sinó que serveix per gastar en el mateix servei pel qual s'està cobrant. Reme demana si amb l'import recaptat, via taxes, per a un servei, pot emprar-se per a pagar els costos associats, ja no directament al servei, sinó indirectament per a vetllar per al control posterior que cal realitzar per assegurar el correcte funcionament del servei. José Mª Durán-Cabré assenteix.

Ángel Díaz pregunta si existeix un estudi sobre l'impacte positiu del turisme a la ciutat a nivell de recaptació de taxes. José Mª Durán-Cabré respon que no coneix estudis detallats en aquesta direcció.

Rosa Bada demana si, del que s'ha explicat, hi ha algun tema que es consideri que calgués tractar amb més profunditat en alguna de les futures sessions. Recorda també que en la darrera sessió es va proposar d'abordar el tema de la fiscalitat des de la perspectiva autonòmica i que, en aquest sentit, s'ha rebut la proposta de convidar a la Marian Muro, exdirectora general de Turisme de la Generalitat.

Reme Gómez demana uns dies de marge abans de poder respondre a les demandes de Rosa Bada, ja que necessita processar la informació rebuda per tenir una idea clara de cap a on es poden orientar les futures sessions del grup de treball. Constata que actualment no hi ha dades que permetin disposar d'un balanç econòmic entre els ingressos generats gràcies a l'activitat turística mitjançant figures impositives varies, i els costos de l'increment de serveis municipals associats. Destaca que el fet de no disposar de dades sobre costos fa replantejar el treball del grup i a valorar i dissenyar bé les sessions futures per tal que siguin realment profitoses.

Ángel Díaz demana si seria possible que algú de l'Ajuntament pogués afirmar si seria possible identificar algunes fonts d'informació que permetessin dibuixar un escenari global, encara que fossin estimacions.

Albert de Gregorio comenta que una opció, molt acotada, però que podria utilitzar-se d'exemple, podria ser fixar-se en la zona bus d'Aragó – Diagonal, que ja fa uns anys que està en funcionament i veure quin volum econòmic representa i quina evolució ha experimentat.

Ángel Díaz recorda que un dels objectius bàsics dels grups de treball és el d'intentar objectivitzar percepcions. En aquest sentit considera que, per bé que accepta que l'exemple aportat per Albert de Gregorio respecte a la zona bus és molt acotat i de poc abast, podria ser interessant, com també ho podria ser-ho el Parc Güell. Per la seva banda valora positivament la possibilitat de convidar a una sessió del grup de treball a la Marian Muro o a algú del seu equip, ja que van estar un parell d'anys estudiant la fiscalitat amb gran profunditat. Afegeix que si existís un informe

amb els resultats del seu estudi, seria molt interessant fer-lo arribar als membres del grup de treball. Considera que la finalitat del grup és intentar identificar propostes que tinguin sentit en el marc de la ciutat de Barcelona, que siguin assumibles pel sector i realistes des del punt de vista administratiu.

Joan Balañach opina, respecte a les terrasses del sector de la restauració, que caldria que la taxa fixada fos d'un import relacionat amb el preu de mercat ja que considera que s'està fent un aprofitament i una explotació privada de l'espai públic a través d'una activitat econòmica que genera uns importants ingressos econòmics als operadors. En aquest sentit, recorda que la matèria prima del sector turístic és la ciutat i que si bé hi ha costos directes que algun dia potser seran quantificables (agents cívics, transport públic, seguretat, ...), n'hi ha de socials que són impossibles de quantificar, però que cal tenir en compte: saturació de l'espai públic, problemes de convivència, dificultat d'accés a l'habitatge, ...

Rosa Bada demana dur a terme una reflexió al respecte de com fer avançar el grup de treball, essent conscients que el balanç ingressos – costos no estarà disponible a curt termini. Alhora, avança que potser una de conclusions del grup de treball podria ser posar de relleu la manca d'aquest estudi i traslladar-ho al plenari per tal que l'Ajuntament abordi aquest i així, en un horitzó a mig o llarg termini, es pugui disposar de més i millors dades.

Jaume Avia demana quina de les propostes presentades pel ponent tindria un major impacte en valor absolut i així saber cap a on caldria orientar els esforços. José Mª Durán-Cabré explica que la recaptació de la participació en l'IVA és d'aproximadament 2,3 M €, mentre que la recaptació en impostos especials arriba als 2,9 M €. Conclou que, en temes de recaptació, l'IBI és la part més important.

Albert de Gregorio recorda que la fiscalitat és, entre d'altres coses, un instrument per intentar modificar conductes. Planteja que, en el marc del grup de treball, es podria intentar identificar i consensuar en quins àmbits caldria incidir, encara que no sigui possible objectivitzar la magnitud de l'impacte.

Reme Gómez planteja la necessitat d'assumir que hi ha una sèrie de dades que no serà possible disposar d'elles a curt termini i que per tant, una de les conclusions del grup de treball serà transmetre a l'Ajuntament la necessitat de treballar per poder disposar de l'esmentada informació. Per altra banda expressa que, per a ella, conjuntament amb la recaptació, que és important, també és molt rellevant la seva finalitat, és a dir la seva "afectació". En aquest sentit mostra la seva preocupació i interès per tal que tot l'import recaptat vagi destinat a disminuir les externalitats provocades per l'activitat turística. Finalitza la seva intervenció demanant si és possible poder disposar amb suficient antelació de la informació que es presenti a les sessions de treball, per poder portar-la ja analitzada i fer les reunions més productives. José Mª Durán-Cabré reitera que els tributs són instruments per a finançar i que mai són una finalitat en ells mateixos. En aquest sentit considera que seria interessant disposar de dades respecte l'origen dels ingressos (diferents taxes) i destinació dels imports, és a dir, a què s'han dedicat. Especifica que disposar de l'import i l'epígraf sobre la tipologia de despesa, segons el seu criteri, no seria suficient, i caldria disposar del detall sobre amb què, quan i qui ha executat les despeses.

Ángel Díaz recorda que existeixen altres fiscalitats més concretes, com és el cas dels "Espais de Gran Afluència". Planteja que potser són àmbits de treball més operatius pel grup de treball.

Rosa Bada proposa dur a terme les següents accions abans de decidir com continuar amb les sessions dels grup de treball:

- elaborar unes conclusions de les dues primeres sessions
- identificar aquelles idees marc que han anat sorgint

- esperar a disposar de l'estudi finalitzat per a poder opinar sobre les propostes que planteja
- llistar els ponents o temes d'interès

Ángel Díaz proposa que cadascú reflexioni sobre quin ha de ser l'objectiu del grup de treball.

Sense més intervencions, s'aixeca la sessió.